

Védekezési felhívás

Megjelent az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*)

Veszprém megyében!

Hazánkban az amerikai szőlőkabócát 2006-ban, míg a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma betegségét 2013-ban észlelték először.

Veszprém megyében Badacsonytomajon a zárlati károsító fitoplazmát 2013-ban azonosították, az amerikai szőlőkabócát 2015 júniusában találták meg a Veszprém Megyei Kormányhivatal szakemberei, ugyanazon a településen.

Az **amerikai szőlőkabóca** (*Scaphoideus titanus*) Észak-Amerikából származó egynemzedékes kártevő. Fő tápnövénye a szőlő, ahol a levelek fonákján szívogat.

Az amerikai szőlőkabóca tojás alakban, a kétéves cseren telél át, ahová a nőtények a tojásokat a foszló kéreg alá helyezik el. A lárvák kelése időjárástól függően elhúzódó, május közepétől egészen július első dekádjáig tarthat. Öt lárvastádium után **az imágók** az időjárás függvényében **július elejétől–közepétől jelennek meg** és egészen szeptember végéig, október elejéig, illetve a fagyokig megfigyelhetők. A **rajzáscsúcs** időjárástól függően **július vége–augusztus közepe közötti időszakra esik. Jelentős gazdasági kárt** közvetett módon **a zárlati fitoplazma terjesztésével okoz.** Bármilyen fejlődési stádiumban vannak is, **egész életük során fertőzőképesek maradnak.**

A rendkívül veszélyes aranyszínű sárgaság fitoplazma terjedése megakadályozható az amerikai szőlőkabóca elleni eredményes védekezéssel.

A védekezés időzítéséhez kiemelten fontos az ültetvényben a kártevő **sárga ragacs lapos csapdázása**. Hetente két alkalommal szükséges a csapdafogást leolvasni, illetve a lombozaton az imágók jelenlétét megfigyelni. Az észlelt egyedszám alapján lehet dönteni a rovarölő szeres védekezés szükségességéről és idejéről.

A Kormányhivatal a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma fertőzésének felszámolása miatt, a fertőzött tőkék megsemmisítését rendelte el. A tovább terjedés veszélye miatt, pedig a fertőzött növények 1 km-es környezetében, az úgynevezett fertőzött területen az összes szőlő növényre növényegészségügyi zárlatot rendelt el, és többek között 2

alkalommal kötelező növényvédelmi kezelést írt elő. Mivel a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma nagymértékű elterjedésért felelős amerikai szőlőkabóca a fertőzött területen megjelent, ezért szükséges a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján további 3 km-

es sávban, az úgynevezett puffer zónában, **Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Nemesgulács és Szigliget** településeken lévő szőlőt termő területeken is kötelező jelleggel az alábbi védekezéseket végrehajtani:

1. A rovarvektorok szőlővesszőkre esetlegesen lerakott tojásainak elpusztítása érdekében a **téli-tavaszi metszést végre kell hajtani**. Az eltávolított **vesszőket meg kell semmisíteni**; égetéssel vagy talajba forgatással. Tavasszal, a rügyfakadáshoz közeli időszakban **olajos készítményekkel, lemosó kezeléssel kell gyéríteni** a szőlőtőkén (törzs, kar, vesszők) esetlegesen előforduló és áttelelő tojások számát. A vegetáció során pedig a megfelelő növényegészségügyi állapot fenntarthatósága miatt a szőlőt folyamatosan művelni kell, a gyomnövények egyidejű irtásával együtt.
2. A **szaporítóanyag előállító területeken** (törzsültetvények, szőlő anyatelepek és oltványiskolák) a kötelező csapdázás mellett a csapdafogás eredményétől függetlenül **évente három alkalommal** kötelező a kabócák elleni védekezés. A virágzás végén, majd a csapdafogásoktól függően júliusban és a bogyóérés időszakában.
3. A **Badacsonyi borvidék említett települései környékén; termő ültetvényekben** a csapdafogás ismeretében **2 alkalommal** kell az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés időpontjáról dönten. Az első védekezést a virágzás után kell végrehajtani, a második védekezést a bogyónövekedés időszakában, júliusban.

A Badacsonyi borvidék termőtájának nem említett települései környékén, azaz a veszélyeztetett területen kívül az amerikai szőlőkabóca ellen 2 alkalommal; a virágzás után **javasolt** végrehajtani az első védekezést, a második védekezést a bogyónövekedés időszakában, júliusban. A védekezésre több – a szőlőmolyok ellen is engedélyezett – rovarölő szer alkalmazható (1. táblázat).

A rovarvektorok ellen végrehajtott növényvédő szeres kezelést Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Nemesgulács és Szigliget környezetében fekvő szőlőterületeken dokumentálni szükséges. Az értékesítési célra szánt növény, növényi termék előállítása esetén permetezési naplóval, saját célú felhasználás esetén egyéb igazoló dokumentummal (növényorvosi vény, számla, szállítólevél). A kezelések adatainak nyilvántartását **3 évig meg kell őrizni**.

A védekezés helyes időpontjának meghatározásában, **a csapdákból fogott kabócák azonosításában a Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztályának munkatársai nyújtanak segítséget**, amennyiben a csapdákat a termelő megfelelően csomagolja, majd a begyűjtést követően beszállítja a hivatal telephelyére (8200 Veszprém, Dózsa Gy. u. 33.).

Veszprém, 2015.07.09.

Veszprém Megyei Kormányhivatal
Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály
Növény- és Talajvédelmi Osztály